

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invelială

Unirea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Sf. Părinte și Spania

(+). De praznicul Înălțării Sf. Cruci, Vicarul Domnului a primit în audiență un grup de vre-o 500 refugiați spanioli. Priveliștea acestei cete de scăpați ca prin minune din iadul patriei lor năpăstuite de bolșevism era de atare, cât să spudue orice făptură ce mai simte omenește. Prezența lor, în împrejurările date, evoca doar toată tragedia căminelor părăsite sub apăsarea primejdiei unei morți sălnice, de cruzime diabolică, și altfel de neincunjurat.

Căldușiți de card. Pacelli, secretarul de stat al Cătății Vaticanului, Sf. Părinte i-a primit adânc mișcat. Suferiștele, a căror semne le poartă în trupurile lor, îi aduc aminte de cumplita strimtorare în care se aflau și creștinii vremilor apostolice, slăviți de Apostolul Neamurilor ca unii de cari lumea nu era vrednică. Dar îi asigură, printre lacrimi, că inima Lui de Părinte Obștesc e alături de ei: plânge cu ei și se bucură cu ei. Le repetă vorba aceluiași rob al lui Hristos: „Voi sunteți cununa și bucuria mea“. În suștet cu o roare vedeniei masacrelor și distrugerilor săvârșite, de mai bine de două luni încoace, în peninsula iberică, urmașul vărhovnicului Petre, pătrunzând în adâncurile de întunec ale acestei urgii, prezicează, dela înălțimea Scaunului apostolic:

[...] „E la loc să se vorbească de o pregătire satanică, grație căreia s'a aprins în Spania, și s'a hrănit intens, această flacără a urei și a celei mai sălbaticie prigoniri, îndreptate față împotriva bisericii și a religiei catolice, singurele zăgazuri în calea revărsării acelor forțe cari și-au arătat deja metodele și puterea când cu încercarea de a răsturna orice ordine, începând cu Rusia și până la China, și dela Mexico până la America de Sud... Forțele celestea au făcut toate pregătirile pentru cucerirea lumii întregi.“

Intâmplările pe cari prezența voastră Ni-le reaminteste... sunt și ele o școală a celor mai serioase învățăminte pentru Europa și pentru întreg rotogolul pământului... Ele ne învață că înseși temelțiile oricărui ordin, civilizații și culturi sunt primejduite din deaproape și până la extrem. De aceea e de daturința noastră să fim cu toată luarea aminte la capcanele înfînse de crainicii acelor forțe destructive sub invălișul unei apropieri și împreunălucrări cu catolicii și pretextând că dânșii știu face deosebire între ideologie și înfăptuiri, între idee și executare, între târîmul economic și cel moral. Această panglicărie e din sale atară primejdioasă și a fost ticluită numai cu scopul de a trage Europa, și toată lumea, pe sfoardă, și pentru a le desarma...“

N'a rămas fără răspuns nici invinuirea ce se aduce mai nou Bisericii, de a nu fi activat destul de eficace împotriva rețelilor ce bântuie astăzi omenimea. „Dați-ne o societate, — le strigă Supremul Pontific tuturor părâșilor, — în care principiile religiei și ale Bisericii Romane să se bucure de o neîmpiedecată răspândire și perfectă aplicare! Acele principii cari sunt voite și sancționate de Dumnezeu ca cinosură a conduitei și demnității individuale, a justiției private și publice, a sfinșeniei familiei, a autorității și ordinii sociale, a frăției omenești, a nobleței muncii, a datorintelor iubirii deaproapelui... Ce să facă însă Biserica Domnului, dacă-i tot mai mult strimtorată și bănuită!“ Pentru care lucru presa dușmană Evangheliei lui Hristos nu e cea din urmă vinovată. Dinpotrivă.

Graiul faptelor e strivitor de doveditor. Uriașa hecatombă a celor peste 4000 de preoți, între cari și cinci episcopi, — toți numai din

Ajutor parohiilor sărace!

— Considerații în legătură cu un fond de care avem neapărată lipsă —
de pr. VALERIU STOIAN

Sunt ani de zile de când trăim sub apăsarea unei crize materiale fără precedent în viața economică și cu grave urmări asupra vieții individuale și sociale. Biserica Domnului nu a fost nici ea crușată de aceste urmări, în elementul ei uman. Urmări triste, cari se văd pretutindeni. Biserici și case parohiale rămase în construcție de mulți-mulți ani; impozite și taxe oficioase neplătite; reparații neglijate, etc. sunt tot atâtea dovezi ale afirmației noastre.

Aceeaș sărăcie și criză explică și apariția tot mai frecventă a colectelor, pantahuzelor, apelurilor oficiale și neoficiale pentru diferitele nevoi ale bisericilor. Mai înainte știam de o singură colecță oficială: „Denarul Sf. Petru“. Azi avem deja patru. Și mai recent se militează și pentru „Duminea Presei“. Nu eu volu fi acela care să susțin că toate acestea nu sunt necesare. Dar prevăd că din an în an vor da un rezultat tot mai slab. Cercularul VI—1936, dă rezultatul colectelor din 1935, (mult mai scăzut ca cel din 1934): lei 146.733. Sumă frumoasă în aceste vremuri. Dar ce reprezintă ea, în comparație cu lipsurile pe cari le are Biserica noastră? Nu ar ajunge poate nici bisericilor noastre din București, dar celorlalte parohii nou înființate din Vechiul Regat, ori altora din Secuime, Munții Apuseni, ori chiar de pe vălele Târnavelor?!

Trebuie să ne gândim așa dar la alte modalități de ieșire din acest impas quasi-permanent. Căci criza, în loc să se atenueze, crește. Vracii economiei internaționale scot meren soluții din alambicul cercetărilor lor. Totuși pe firmamentul vieții economice nu se vede nici un semn de îndreptare, fiindcă o criză așa de gravă nu se poate îndrepta cu discursuri și comunicate, cum e obiceiul azi, în toate domeniile. Tocmai din acest motiv, inișiativa particulară a pășit la alte metode, toate bazate pe principiul evanghelic al ajutorului împrumutat. Alci își au izvorul atâtea

societăți de ajutorare, ca cele: în caz de moarte, de incendiu, de foamete, de accidente ș. a., și chiar fondul nostru de ajutor momentan, creat acum doi ani.

Tot pe acelaș cale trebuie ajutate și parohiile. Pentru ele luptăm; cu ele ne identifi-căm. Sunt parohii a căror situație materială echivalează cu o agonie. Nu-și pot plăti nici impozitele. Și atunci cum s'ar mai putea gândi la construcții noi, sau fie și numai la reparații?

La central sf. noastre Metropoli există un „Fond al parohiilor sărace“, azi completamente secăt. Trebuie refăcut. Din sărăcia noastră. Dar trebuie. La ultimul sinod tractual al al Mediașului cineva a propus ca acest fond să fie alimentat din micile cotizații lunare, din salariul nostru al preoșilor, și o cotizație anuală din bugetul parohiilor. Un procent din salariul (un leu la sută) lunar, e o sumă a cărei lipsă nu o poate simți nici cel mai slab salariat din preoșii noștri. Iar foloasele și binefacerile ce ar urma din crearea acestui fond, ar fi imense. Cotizațiile ar varia între 15—40 lei. În medie ar veni deci 25 lei, de preot, aproximativ. Socotind că în Arhidieceză sunt aproximativ 600 preoși la an s'ar realiza un fond de 180.000 lei. La aceasta s'ar mai adăuga un procent la an, cotizația ce-ar vărsa-o parohiile din bugetul lor. Dacă 610 parohii ar vărsa, în medie, 200 lei la an, ar fi încă 122.000 lei; din colecte aproximativ 150.000 la an, în total s'ar realiza deci un fond de Lei 452.000. Fondul să fie administrat de Preaon. Administrație Centrală Capitulară, fără multe formalități cari să comporte cheltuieli, iar ajutoarele să fie distribuite la cerere, după aprecierea Preaven. Consistor.

Nu cred să fie cineva împotriva acestui desiderat. Ori cât de grea este situația noastră, trebuie să înțelegem că vremurile excepționale prin cari trecem, cer dela noi preoșii, să fim oameni de jertfă, erol; că Statul, pe noi unișii, ne ajută prea puțin; că această situație materială este exploatată de toți sectarii, și chiar de preoșii din „cealaltă strană“; că la repartiții în aceste timpuri nici nu ne putem gândi; că din aceste cauze, am avut de înregistrat defecțiunile dela dreapta credință, acolo unde poporul nostru nu este de-ajuns de convins că pentru Biserica creștină trebuie să jertfească și să sufere.

Așa ca până acum nu mai putem sta. E vorba doar de vitalitatea Bisericii noastre. Ortodocșii încă au „sidoxia“. Apoi cât se jertfește în alte țări pentru Biserica, nu cred că e lipsă să mai amintesc.

Las deci chestiunea la aprecierea frașilor

Catalonia — ucși în chip barbar (episcopul din Siguenza a fost ars de viu; cel din Jäen, octogenar (!), a fost întâiu tăiat în bucăți, apoi făcut scrum; ca de cadavre de călugărițe scoase din morminte și batjocorite, și de alte grozăvenii nici să nu mai vorbim) e un memento teribil. Pentru bisericani, ca și pentru mireni. Căci și din rândurile acestora au fost stărpite sălbatic mii și mii: bărbați și femei; copii și moșnegi; muncitori simpli și celebriități (de ex. filosoful Ramirode Maeztu, pictorul Zuloaga, dramaturgul Benavente ș. a.), toți având aceeași vină: nu erau înregistrați nici la bolșevici, nici la anarhiști. — Adormiții noștri trezise-vor oare înainte de ce i-ar surprinde prăpădul? Să nădăjdum în mila Ceriului.

preoți și a Preaven. Consistor, care ar putea dispune discutarea ei în sinoadele de toamnă. Până atunci coloanele „Unirii” vor fi deschise, desigur, și pentru alte păreri.

Congresul II Internațional al Ziaristilor Catolici. S'a ținut în Cetatea Veșnică, dela 24—27 Sept. c. Au participat 250 de breslari al gazetăriei, reprezentând 30 de neamuri. S'au desbătut cu acest prilej o seamă de probleme însemnate, în legătură cu scriitorii și scrisul gazetăresc.

Așa, în ziua primă a congresului, înainte de amiază, a fost luată în discuție, într'una din vasele sale ale „Angelicum”-ului, chestia formării ziaristului catolic. S'a ajuns la încheierea, că pentru cel ce se dedică acestei apostolii de grea răspundere, e de neapărată trebuință cercetarea vreunei școli de specialitate, cum e cea din Lille, bunăoară. Fără de pregătire specială și temeinică e cu neputință să se facă, demn, față îndatoririlor ziaristice așa cum pretinde dreptatea și adevărul genuin creștin. După amiază, în aceeași zi, vorbește răpitor Card. Pacelli, secretarul de stat al Vaticanului, atrăgând atenția ascultătorilor că astăzi se dă lupta fățiș între spirit și materie, Hristos și Pilat, Petru și Nero; luptă, în care nu-i de ajuns tehnica și știința, ci se recere și sfințenia vieții luptătorilor creștini. — A provocat o furtună de aplauze deja dela începutul cuvântării sale acest purpurat roman, care a ținut să salute pe cei prezenți în limbile: italiană, franceză, spaniolă, portugheză, engleză, germană și latină, câștigându-le și prin aceasta admirația și atenția.

Ziua a doua a fost cuprinsă înainte de amiază de desbaterea Statutelor Asociației Internaționale a Presei Catolice și de nespuns de interesantele lămuriri privitor la înfișarea în 1927 și dezvoltarea ulterioară a acestei asociații. Punctul de atracție după amiază au fost: conferința d. Michellin despre autoeducația ziaristului cu adevărat creștin. Ceeace, s'a fixat că se face: 1) prin lectură și meditație zilnică, la timp hotărât; 2) prin înaintarea continuă în cultură religioasă; 3) prin cât mai deasă împărtășire cu Isus Eu-

haristicul; 4) prin exerciții spirituale ținute an de an. Tot atunci a mai conferențiat: elvețianul Ios. Pauchard, despre datorințele gazetărilor catolice, ședința închinându-o Card. Salotti cu o cuvântare de sinteză a celor tratate până aci, și ajungând la încheierea: „Trebuie să ne întoarcem spre Cruce, pentru că în războiul zilnic al gazetăriei să câștigăm puteri. Să ne încredem în vorba lui Isus: Eu am biruit lumea”.

A treia zi congresul s'a ocupat de cele sugerate prin conferința d. Mauzini: „Presă catolică și explicarea și răspândirea scrierilor și enciclicelor papale”. Ședința s'a încheiat cu binecuvântarea Card. Canali, după care toți congresiștii, în autobuse strășnice, au luat drumul spre Castel Gandolfo, reședința de vară a Sf. Părinte, care i-a și primit în audiență, bucurându-se neșpus de această vizită omagială. Două lucruri le-a legat de suflet Vicarul Domnului: Să mulțumească Celui de sus pentru toate darurile primite, și să slujască lui Hristos Domnul, și numai Lui. Apoi i-a binecuvântat pe ei, și întregă familia gazetărescă din lungul și largul lumii catolice. — Și cu aceasta s'a și încheiat acest congres ce înseamnă un nou și fericit pas înainte în lumea presei integral creștine.

Momente neuitate

— Dela Congregația Mariană a Școlii Normale de învățătoare din Blaj —

(lis). În ziua de 24 Iulie, a. crt., după încheierea solemnă a exercițiilor spirituale, ținute de Păr. Dr. D. Neculăș, călugăr franciscan, în capela „Institutului Recunoștinții”, pentru membrele externe (absolvente), cari, din acest prilej, în urma cuminării generale, au făcut, în corpore, reînnoirea consacrării întru fiice a Preacuratei, — toate participante la primenirile sufletești au asistat la *adunarea generală* ținută sub prezidiul Păr. Leon Sârbu, conducătorul Congregației Mariane.

Cu această ocazie, Păr. conducător aduce la cunoștința membrilor că, în urma aprobării statutelor din partea Preav. Ordinariat Arhi-

episcopesc, s'a făcut, în ziua de 27 Mai, a. crt., *agregarea Congregației Mariane*, dela Școala Normală de învățătoare din Blaj, la Congregația „Prima Primaria” din Roma. Acest fapt îmbucurător dă posibilitatea și membrilor externe (absolvente), cari vor să-și îndeplinească datorințele de marianitate, de a beneficia de o mulțime de favoruri spirituale.

Tot Sf. Sa le-a pus în vedere că, *datorințele marianitelor*, — pe lângă împlinirea conștiințioasă a datorințelor statului propriu și pe lângă rugăciunile obicinuite, pe cari trebuie să le zică: dimineața și seara, apoi înainte și după mâncare, — conform art. 17 din statute, sunt:

I. În fiecare zi:

1. Să zică — dimineața, îndată ce se trezesc din somn și seara, înainte de culcare, — *invocația mariană*: „O Marie, mamă dulce, Ție-ți ofer sufletul și trupul meu, primește-mă sub scutul tău”. 2. Să facă o scurtă lectură meditativă, împreună cu examinarea de prevedere și hotărâre. 3. Să-și examineze conștiința seara, stărind asupra părerii de rău și a propusului de îndreptare. 4. Să reciteze *Paraclisul ori Mătăniiile (Rozarii)*, sau barem o parte din aceste.

II. În fiecare lună:

Să se mărturisească și cuminece în prima Vineri din lună, când membrele interne (elevule) fac cuminecarea generală, iar conducătorul celebrează Sf. Liturgie pentru intențiile particulare ale membrilor. — Unde nu se pot împărtăși în prima Vineri, să se cuminece în prima Duminecă din lună.

III. În fiecare an:

1. Să se împărtășească în toate sărbătorile Preacuratei. 2. Să facă exerciții spirituale în comun sau, dacă nu ar fi cu putință, în particular. 3. Să-și reînnoiască consacrarea întru fiice a Preacuratei în ziua de 9 Decembrie și să anunțe despre acest lucru conducerea Congregației.

Acelaș, recomandă apoi, dar nu impune, să-și formeze un program individual de viață spirituală bine chibzuit și să-și noteze zilnic foaia de examinare, pe care s'o înainteze la anumite intervale, spre ex.: lunar, ca s'o re-

□ □ Foia „Unirii” □ □

Arta care ne trebuie

— Gânduri sugerate de o expoziție *) —
de prof. Emilia Hopârteanu

Expunerea țesăturilor bătrânești și a mobilei simple ce împodobeau odinioară căminul Românilor din satele înșiruite pe Târnave, la sărbătoarea jubileului de 75 ani al „Astei”, nu s'a făcut ca oricare expoziție: numai cu gândul de a arăta portul și întocmirea gospodăriei din partea locului. Nici cu gândul de a stârni admirația miilor de vizitatori, ce cu ochi lacomi, priveau parcă să nu mai uite, frumusețele înflorite și chindisite de mâna românei de pe Târnave. Nici nu s'a făcut din mândrie de-a ne ridica peste alte Provinciile și ținuturi, al căror tezaur etnic de această natură poate ne întrece.

Nu. — Această expoziție am voit să fie

*) E vorba de expoziția etnografică de țesături și cusături dela serbările jubilarie ale „Astei” la Blaj. Acea expoziție a fost aranjată de „Reuniunea Femeilor Române Unite din Blaj”. Scriitoarea rândurilor ce urmează, dna E. Hopârteanu, e prezidenta acestei Reuniuni și ca atare mai chemată ca oricine să facă reflexiile ce urmează. — Îndeosebi intelectualele noastre dela sate, — preotese și dascălițe, — au ce medita, cetindu-le. (N. R.).

un memento necesar în viața noastră națională; o reculegere în noi înșine, și o cunoaștere mai apropiată a etnicului românesc târnăvean. Gândul ce ne-a condus la lucrările acestei expoziții, a fost de tot curat, lipsit de fală și emulare: A fost gândul românesc de-a răscoi satele și cătunele noastre pline azi de lucruri de târg. De a scoate din fundul lăzilor cu poleială domnească, învăltoarea de cap a bunicii la capetele căreia să așterne în cusătură mărunță, toată grădinița ei de flori; zic: învăltoarea bunicii, pentru că târnăveanca de azi își acopere coșilele cu năframă neagră săliștenească a cărei frumusețe pentru săliștence n'o negăm, — sau se împodobesc cu năframe de mătăasă din prăvălie, care-i mohoște fața și întunecă ochii, îl omoară personalitatea, i-o șterge, o face ca pe oricare alta. Ca pe toate. — A vrut să fie un strigăt de alarmă.

Alarmă ce să răscolească conștiința valorii noastre naționale care se întărește și năvălează prin albul cămeșilor împodobite cu cusături cântă brădișorul dela izvoarele Târnavelor, firigorul de trifoi din fanașe, roșul și galbenul pajistilor și vântul miriștilor. Strigătul naturii înfrățite de mii de ani azi începe să nu se mai audă; cusăturile mărunte și brânșoarele, drepte ca brazda plugului, sunt înlocuite cu tiparul, o cusătură înflorită, fără artă, fără șir, fără tâlc, fără viață — ea-i oglinda vremii de azi, a femeii ce nu-și cu-

noaște neamul falnic din care se trage, ce nu-și bate capul cu podoabele bătrânești din cămări și din funduri de lăzi, a femeii cari au zimbit în colțuri de gură când laudăm cămașa groasă de casă, chindisită mărunț, împăturată în velințe rupte și bătrâne.

Formele și cusăturile bătrânești să fie mereu actuale, întinerite, înflorite prin viață intens națională, încă în brazda veche, în vechia ogașă a portului târnăvean. Portul național la Români a variat. Adevărat. El însă reprezintă ținutul în care s'a născut, cu particularitățile lui. El cântă durerea și plânge vitregia prin care a trecut.

Arta cusăturilor și țesăturilor românești, deși au o bază comună toate — au totuși diferențe mari în nuanțarea culorilor, în combinarea motivelor, în jocul cusăturilor și-n mozaicul țesăturilor. Ea e strâns legată de glia în care s'a născut, de paserea care-i ciripește din frunziș, de apele ce-i oglesc portul, de izvorul ce de mii de ani îi șoptește aceeași poveste și acelaș cântec, de regiunea ce i-a pus timbrul, pecetea ținutului, distinctivă, deosebită de alte ținuturi românești. Înfrățirea aceasta dintre glie și port, e naturală, e indisolubilă. Ea e asemenea fraților de cruce din clasicele epopei, cari sau trăesc în veșnicie, sau dispar în frăție. Muntele sau marea, câmpia sau podișul își au cântecul lor, sunt cu vraja lor, cu belșugul lor, cu necesitățile și neajunsurile lor. Românul și-a mlădiat sufletul și

vădă spiritualul propriu, sau conducătorul Congregației.

Împlinirea conștiințioasă a datorințelor de mai sus e răsplătită cu o mulțime de favoruri spirituale (art. 16, a). Aceste favoruri constau:

I. Din diferite indulgențe. Și anume:

A) Indulgențe plenare:

1. În ziua primirii solemne. 2. În ceasul morții, chiar și în cazul că nu vor putea primi Sfintele Taine. Însă numai dacă vor trezi părere de rău perfectă și vor pronunța, dacă nu cu buzele, cel puțin cu gândul, presfântul nume al lui Isus. 3. La Crăciun; 4. În ziua Înălțării Domnului la cer; 5. În ziua Neprihănitelii Zămislirii (9 Dec.); 6. La Întâmpinarea Domnului (2 Febr.); 7. La Buna Vestire (25 Martie); 8. La Adormirea Preacuratei (15 Aug.); 9. La Nașterea Preacuratei (8 Sept.); 10. În ziua de 3 Oct. când e sărbătoarea Sf. Tereza a Pruncului Isus, patroana secundară; 11. Odată pe săptămână în orice zi, dacă se ia parte la ședința congregației; 12. În fiecare primă Vineri, sau în prima Duminică din lună, când se face cuminecarea generală; 13. De câteori se fac exerciții spirituale anuale sau reculegere lunară.

Toate aceste indulgențe se pot câștiga numai dacă membrele se spovedesc și se cuminecă în zilele pomenite mai sus.

B) Indulgențe de 7 ani și 7 pensesimi (7 ani și 280 zile):

1. De câteori ascultă Sf. Liturgie în zile de lucru; 2. De câteori fac seara, înainte de culcare, examinarea conștiinței; 3. De câteori vizitează bolnavii, săracii sau pe cei din închisoare; 4. De câteori împacă două persoane învrăbite; 5. De câteori se roagă pentru bolnavi sau pentru sufletele morților; 6. De câteori însoțesc un mort la groapă. Atât aceste indulgențe, cât și cele de o sută de zile, cari urmează, se pot câștiga numai dacă membră respectivă e în statul grației și are intențiunea de a le câștiga.

C) Indulgențe de 100 de zile:

De câteori e sărutată cu evlavie medalia mariană și se spune: „Cu blândul Isus, — să ne binecuvinteze — Fecioara, de sus!”

Toate indulgențele de mai sus, chiar și cele plenare, se pot aplica și sufletelor din purgator.

II. Din harurile unei Sf. Liturgii, pe care o celebrează conducătorul Congregației în fiecare primă Vineri din lună, pentru intențiunile particulare ale membrilor (art. 16, b).

III. După moarte, din harurile unei Sf. Liturgii, pe care o celebrează conducătorul Congregației în „Sâmbăta lăsatului secolui de de carne”, pentru membrele defuncte (art. 16 c).

În continuare Păr. conducător a spus să se aleagă un comitet, care să se îngrijască, până la viitoarele exerciții spirituale, de bunul mers al Congregației. — Ceeace s'a și făcut numai decât, alegându-se, prin aclamare, comitetul necesitat, din cinci membre cu domiciliul în Blaj, sub prezidiul dnei *Elvira dr. Balcan* și din alte cinci membre de încredere; una din fiecare serie de absolvente din ultimii cinci ani. După care s'a luat hotărârea ca proximele primeniri sufletești, de felul celor din anul acesta, să se țină în vara anului viitor.

Terminându-se ședința, toate marianistele au mers la mitropolie unde au fost primite de II. Sa păr. vicar *Dr. V. Macaveiu*, care a lăudat și binecuvântat pasul frumos făcut de dănele. Apoi, după ce au vizitat așezămintele mai însemnate ale Blajului, s'au depărțat la ale sale cu dorința revederii, la anul, în acelaș „Institut al Recunoștinței”, unde toată vremea au fost găzduite gratis. — Binecuvântarea Celui de sus să fie cu gândurile lor!

Duminica misiunilor. De atare e menită să fie Duminica zilei de 18 Octombrie c. În această zi se va face apel la simțământul milei creștinești, așteptându-se dela toată lumea de bine să contribuie, după puteri, cu obolul său la o operă de negrăită însemnată.

Două enciclice papale: „*Maximum illud*”, a lui *Benedict XV*, și „*Rerum Ecclesiae*” a lui *Pius XI*, au lămurit dreptcredințioșilor lumii întregi de ce să cere această milă. Și nu credem să fie creștin care să nu înțeleagă că dator este să sară într'ajutorul celor ce se ostenesc să răspândească lumina Evangheliei lui Hristos

în latura celor ce petrec încă în întunec și în umbra morții.

Și ce mare e numărul acestora: Peste un miliard! Și ce nevole arzătoare este să se ridice în acele părți ale pustiului sufletesc: biserică și școale; orfanotrofi și spitale și alte așezăminte ale milei trupesti și duhovnicești. Și să fie provăzute cu cele de lipsă și susținute de creștinătatea întărită și înstărită a continentelor de Dumnezeu binecuvântate încă din vechi timpuri cu darul, întru nimic meritat, al credinței celei adevărate. — Glasul Romei vârhovnicul Petre și a celui ce a fost Apostol al Neamurilor, credem că va fi ascultat și urmat de toți fiii bisericii noastre. În primul rând însă de slujitorii altărelor, cari vor face tot ce le va sta în putință să arate, cu japa obolului dat și cerșit, că știu răspunde cu demnitate la rugămintea ce li-se face dela înălțimea Tronului Supremului Pontifice.

Știri mărunte

Consacrarea întru episcop a P. S. Ioan al Lugoșului. Precum suntem informați, s'a căzut de acord și s'a fixat Duminica viitoare (18 Octombrie c.) drept ziua întru care păr. Dr. IOAN BĂLAN, va fi sfințit de episcop al eparhiei de Dumnezeu păzite a Lugoșului. În vederea acestui fapt s'au și făcut toate cele de lipsă. — Și până atunci: întru mulți ani, Stăpâne!

Sf. Părinte s'a reîntors din Castel Gandolfo în Vatican. Miercuri, în 30 Sept., la ora 17.25, Sf. Părinte și-a părăsit reședința de vară din Castel Gandolfo și s'a reîntors în Vatican. În tot cursul drumului, făcut cu un automobil deschis, Papa a fost obiectul celor mai călduroase ovații, cărora le-a răspuns cu neîntrerupte binecuvântări părintești. În deosebi a fost întâmpinat cu urale puternice în piața S. Pietro, acum în lucrare de nouă pavare. La ora 18 a intrat în Cetatea Vaticanului, îndreptându-se numai decât spre apartamentele Sale private.

întreaga lui ființă s'a format după povestea locului. Viața munteanului diferă de-a aceluia dela câmpie sau podiș; le diferă figura, ținuta, le diferă temperamentul, îmbrăcămintea. Chiar manifestarea lor în aceleași înfrigorări diferă.

Frumuseța meșteșugită și împrumutată pierde din valoarea ei. Ea rămâne în cazul acesta o diletantă fără viață. Unde ar fi frumuseța Bistriței cu toancele și cascadele argintate, dacă această apă ar fi mutată în altă parte? Sau bătrânul Oit cum și-ar mai împleti povestea de vraje, când ar fi silit să spele alte meleaguri? Târnavele, bătrânele și modestele Târnave, ce cuprind în brațe înfrățite flautul ce-i poartă numele, mutate'n altă parte, ar mai avea prietenia și blândețea de azi?

Toate la locul lor, dau Româneli, prin varietatea lor, un farmec și un pitoresc propriu, negăsit în alte țări. Arta cuseturilor și țesăturilor, precum și costumul național, prin varietatea lor după ținuturi, dau țării noastre un pitoresc necunoscut de alte țări.

Tocmai pentru această varietate armonioasă să nu sufere nici un fel de alterație, fiecare ținut să-și păstreze vechile datini și obiceiuri, vechile porturi și cusături. — Deci și târnăvenii să-și păstreze frumuseța portului și bătrânesc, mult apreciat de Măiestrea Sa Regele Carol al II-lea la expoziția de țesătură și cusătură veche de pe Târnavă, aranjată la Blaj cu ocazia jubileului de 75 ani al „Astrei”. Lăzile bătrâne să fie din nou deschise

și să verse covoarele bătrâne nebăgate'n seamă de tineret, cuseturile mărunte pe fir în culoarea floricelelor din lunca Târnavelor, și învâltorile albe cu capetele chindisite cu cuseturi înflorate.

Năframa din prăvălie ce-i mohorește fața și-i întunecă ochii să n'o mai cumpere, nici rochia săsească, de postav domnesc, să nu-i mai batjocorească trupul. Din această tendință să-și formeze o adevărată mîslune școala țărănească a „Astrei”, care așa frumos activează pe țărâm național.

Atât Târnavăna, cât și celelalte române din cuprinsul țării, să-și îmbrace cu mândrie costumul național, căci el nu-i numai o îmbrăcămintă, el este chiar o expresiune a firii morale, și-a energiei interioare; el este un simbol al sufletului și al inimii; el e cântecul satelor, e farmecul cătunelor, e poezia casnică a femeii române.

Părăsindu-și portul și înlocuindu-l cu rochii și hăineturi domnești, te lapezi de însași ființa ta, căci el la Români s'a născut deodată cu poporul, au aceeași copilărie, aceeași maturitate, — el s'a creat sub cerul nostru senin la umbra pădurilor, în singurătatea pășunilor și-n vraja luminiișurilor.

Aducerea la lumină a țesăturilor și cuseturilor bătrâne să fie ca o zguduire din temelie a ființei noastre românești, din nepăsarea și uitarea în care ne complacem țărani — și intelectuali dela țară; conducătorii sa-

telor atât pe Târnavă cât și pe celelalte văi ale țării. Reculegerea morală și concentrarea dărză în etnicul nostru, mi-se pare cel mai puternic zid de apărare și solidarizare împotriva dușmanilor dinlăuntru și dinafară, căci toată bogăția sentimentului patriotic izvorește din mozaicul portului național.

* * *

Costumul național în istorie apare ca o veșnică șișnire de bucurie, ca un entuziasm lăuntric în clipele de bejenie — ca un drapel în zile de sărbătoare.

El nu-i numai o imagine poetică a poporului nostru, ci și o realizare morală a calităților sufletești ale poporului; el este o întregă și minunată elocvență etnică.

Revenirea în noi însine, prin noi, la al nostru, e o datorință imperativă ce ne-o cere Neamul și Țara. Neamul, căci o națiune fără monumente, fără tradiție, fără artă, e stearpă; ea lăncezește — și pe urmă dispare. Ne-o cere Țara care trăește și'nfloarește prin fiii săi conștii de tezaurul etnic moștenit.

Acesta a fost gândul călăuzitor la aranjarea expoziției târnăvene, de-a păstra nealterat de aite influențe un petec de Țară, de a-l păstra așa cum s'a plămădit portul și gila, înfrățite în decursul miilor de ani, ridicând prin aceasta pitorescul țării, deopotrivă lăbită de toți adevărații Români.

In vederea Zilei Misionare. Comitetul *Operei Papale pt. Propagarea Credinței* ne roagă să atragem atențiunea onoraților parohi că, întrucât, fie din cauza că nu au primit »Misionarul« cu instrucțiunile la timp, fie din altă cauză, nu ar putea ține cu deplin succes Ziua Misionară la 18 Oct., *aceea o pot ține și într'o Duminecă următoare.* Scopul principal e rezultatul, la care trebuie să se ajungă cu orice preț.

Bucurie sfântă. Dumineca trecută lumea românească din *Odorheiu* a avut parte de mare și sfântă bucurie. Atunci s'a binecuvântat adecă noua biserică română unită deacolo. Actul sfânt l'a săvârșit p. *Gheorghe Daniilă*, canonic mitropolitan și preotul local, p. *Gh. Ivan*, protopop districtual care, continuând opera începută de înaintașul său, r. p. Iuliu cândva Laslo, a dus-o la bun sfârșit. La masa comună, de 81 persoane, au rostit cuvântări, dd. Ion Matteiu, primpretor; Ioachim Nistor, revizor școlar în pensie; p. ortodox Seb. Rusan, tuturor răspunzându-le p. Gh. Ivan.

Locale. Dumineca viitoare, a săpt. III. după înălțarea Sf. Cruci, va predica în catedrală, p. *Dr. Ioan Cristea*, secretar mitropolitan.

— Luni, la ora 9, s'a făcut *deschiderea sărbătorească a anului școlar la Academia Teologică*, de față fiind I. P. S. p. Mitropolit Alexandru; apoi p. St. Roșianu, canonic; p. rector Dr. Augustin Tatar; corpul profesoral și studenții în teologie. Cuvântului ocazional al p. Rector i-a răspuns p. Mitropolit, stăruind cu deosebit aplomb asupra unor dorințe ce-i zac în chip deosebit la inimă în legătură cu înflorirea Academiei Teologice.

— Ieri, Vineri, grupul de preoți din Blaj, membri ai asociației »*Sf. Nichita*«, au fost primiți în audiență de I. P. S. p. Mitropolit. Și-au prezintat, prin P. S. Ioan Bălan, »Statutele« organizației, pentru a fi definitiv aprobate. P. mitropolit s'a bucurat mult de asigurarea că rostul acestei organizații este: menținerea și creșterea vieții preoțești pe un plan superior; respectul autorității bisericesti și promovarea iubirii frățești între membri și între ceilalți frați întru Domnul.

— La toate școlile Blajului s'a intrat debinelea în muncă. Numărul elevilor e deadreptul impunător: La liceul de băieți: 620; liceul de fete: 284; școala normală de fete: 198; școala de aplicație de pe lângă școala normală de fete: 80; școala normală de băieți: 184; școala de aplicație de pe lângă școala normală de băieți: 54; școala comercială de fete: 50; școala comercială de băieți: 92; școala de arte și meserii: 106; școala de menaj: 72; școala primară de stat: 183; școala de ucenici: 78. Total: 2001 elevi și eleve la așezămintele de lumină ale ctitoriei lui Petru Pavel Aaron. Plus cei 80 leviți ai Seminarului nostru Teologic.

Sfințirea monumentului eroilor dela Micăsasa. Actul acesta de pietate s'a săvârșit în parohia p. Dumitru Boariu Dumineca trecută, după sf. liturghie. A participat la el tot ce a avut bun Micăsasa. Cu acel prilej au rostit cuvântări ocazionale p. Dumitru Neda, redactorul nostru; d. S. Gizdavu, prefectul județean; d. maior Bărbulescu; p. Boariu și primarul comunei. Monumentul a fost ridicat de secția culturală Micăsasa a »Astrei«. Atât la sf. liturghie, cât și la sfințirea monumentului, precum și la paraclisul de după amiază, s'a ostenit și p. Gânța din Tapu.

Din avlatoare, — călugăriță. Pasul acesta neașteptat l'a făcut deunăzi, — după in-

Lozurile cele mai norocoase sunt »AURORA«. Birou de desfăcere: Banca Generală de Credit Exp. Blaj.

formațiile lui »News Service« — d. *Marjory Butler*, fiica mai mare a prof. univ. Butler dela Univ. Națională din Dublin. Tânăra Marjory nu are decât 21 de ani. Mănăstirea în care a intrat e mănăstirea »Sf. Ana« a Surorilor de caritate din capitala Irlandei. După studii liceale și universitare strălucite, a făcut și școala de aviație. Certificatul de aviațoare l'a primit cu o săptămână înainte de a — sbura în mănăstire.

O procesiune euharistică în Mongolia. Ce bine sunt organizați catolicii din Mongolia, se vede de acolo, că într'o localitate cu 2800 suflete (*Ershinghszkingti*) s'a ținut vara trecută o procesiune euharistică, la care au luat parte 10 mii de credincioși, mai multe sute de elevi în uniformă, peste 30 preoți. — Așa să fie și la noi, la congresele diecezane ale Agrului!

Odăjdii sacre pentru misiuni. La 8 Sept. c. Papa a primit la Castel Gandolfo 500 tineri din asociația franceză »*Fleurs de Lys*«, cari i-au oferit Sfântului Părinte odăjdii sfinte în valoare de 120 mii franci.

SPRE ȘTIRE. Doritorii de a participa la consacarea Preasfințitului Episcop Dr. IOAN BĂLAN, în ziua de 18 Octomvrie a. c., sunt rugați să-și anunțe participarea D-lui ȘTEFAN POP, Directorul Liceului gr. cat. de băieți — Blaj, ca să se poată lua măsuri pentru găzduire.

Dela „Astra“

Comitetul Central al »Astrei« Sibiu, cu Nr. 3218 din 30 Septembrie 1936 a trimis la adresa d. *Alexandru Lupeanu*, președintele despărțământului Blaj al »Astrei« următoarea scrisoare de mulțumită, din prilejul serbărilor de 75 ani dela întemeierea Asociațiunii, cari au avut loc la Blaj în zilele de 19, 20 și 21 Septembrie 1936.

Domnule Președinte,

Comitetul central al instituțiunii noastre își îndeplinește o sfântă datorie de a Vă exprima viile sale mulțumiri și adâncă recunoștință pentru buna primire, ce membrii despărțământului de sub conducerea DVoastră i-a făcut-o cu prilejul adunării generale, ținută în zilele de 19—21 Septembrie a. c., în orașul Blaj,

precum și pentru modul de organizare excelentă a manifestărilor artistice-culturale cu acel prilej.

O muncă titanică ați depus la organizarea jubileului de 75 ani al instituțiunii noastre și Vă mărturisim din tot sufletul nostru, că această muncă a Domniei Voastre și a celorlalți membri din comitetul despărțământului Blaj a fost în-cununată de cel mai desăvârșit succes.

Rugându-Vă să binevoiți a exprima, în numele comitetului central, tuturor celor cari V'au sprijinit la organizarea acestor serbări jubilee, mulțumiri și recunoștință pentru acest sprijin, primiți asigurarea deosebitei noastre stime și considerațiuni.

ss. D. Moga
vicepreședinte

ss. N. Băilă
secretar

La rândul său comitetul serbărilor jubilee ale »Astrei« mulțumește călduros și pe această cale tuturor persoanelor și instituțiilor cari și-au dat contribuția la frumoasa reușită a serbărilor de trei sferturi de veac ale »Astrei« culturale.

Advocatul Dr. CORNEL POP

și-a mutat biroul de advocatură din București
la

CLUJ, Calea Regele Ferdinand

1—1

Nr. 85.

AVIZ

Cu onoare aduc la cunoștința onoratului
Cler Unit Român, că în atelierul
meu pregătesc reverenți și
timade reglementare.

Rog binevoitorul sprijin.

Cu distinsă stimă

PETRU STOICA

M. Croitor Diplomat și Medaliat al Aca-
demiei Române de croitorie
din București

BRAȘOV, Str. Reg. Carol Nr. 25. Et. I.

(4—4)

LOTERIA DE STAT

45.000 câștiguri

Intre ele: 2 buc. de 6 milioane

2 „ „ 2 „

16 „ „ 1 milion se vor sorti la

Tragerea din 15 Octomvrie

în valoare de cca

212.000.000 Lei

Veți câștiga sigur dacă aveți puțin
noroc și

cumpărați un loz!